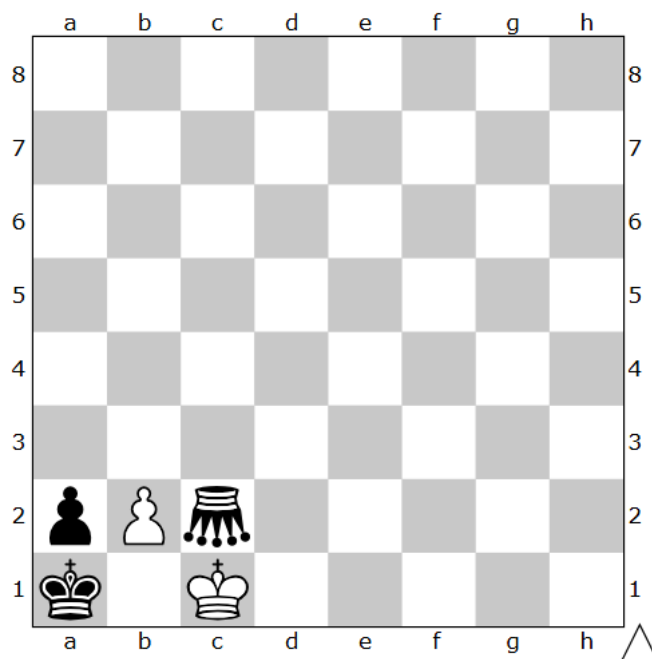
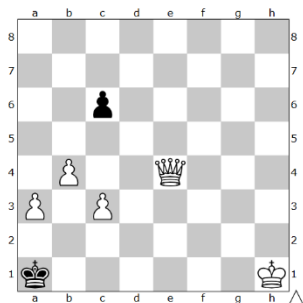


Επιτροπή Καλλιτεχνικού Σκακιού



#6 Ματ σε έξι κινήσεις (2+3)

Μάλλον δεν θα ξέρετε τι είναι αυτό το «πράγμα» στο c2,
οπότε **διαβάστε πρώτα τη 2^η σελίδα για να κατατοπιστείτε!**
[Βαθμός δυσκολίας 1/5]



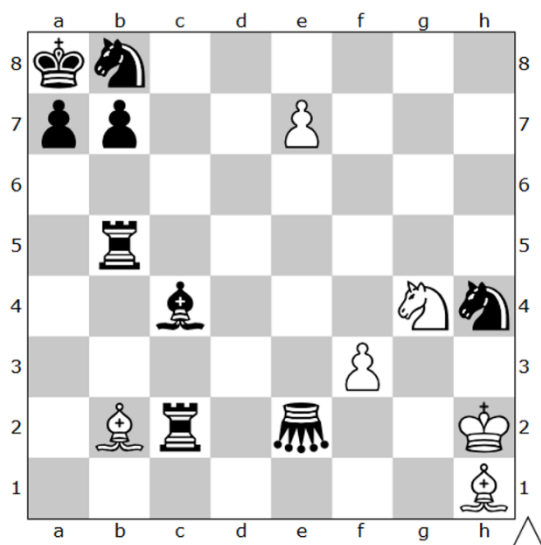
**ΛΥΣΗ του προηγούμενου προβλήματος
(NL No29)**

Παίζουν τα λευκά και κάνουν ματ σε 5 κινήσεις

Η ΛΥΣΗ: 1. ♔c2 Μοναδικό, αν ο μαύρος ♔
ελευθερωθεί, το ξεχνάμε το ματ... Πώς όμως μία
Βασίλισσα μόνη της θα κάνει ματ; Δεν είναι μόνη

της! Το μαύρο πiónι, εξαναγκασμένο από συνεχή zugzwang, θα τη
βοηθήσει: 1...c5 2.c4! cxb4 3. ♔b3! bxa3 4. ♔c2 a2 5. ♔c1 ματ.

Πρόβλημα ηλικίας σχεδόν 2 αιώνων (!), του **Auguste D' ORVILLE**,
δημοσιευμένο στο ιστορικό «Palamede» το 1837.



«Και πού να σφίξουν και οι ζέστες...» που λένε. Μέσα στο κατακαλόκαιρο σκεφτήκαμε να σας συστήσουμε το πιο δημοφιλές μυθικό κομμάτι, την **Ακρίδα (Grasshopper)**. **Μυθικά κομμάτια (Fairy Pieces)** ονομάζουμε κομμάτια με διαφορετικό τρόπο κίνησης και διαφορετική ονομασία από τα γνωστά, που φαντάστηκαν και καθιέρωσαν κάποιοι συνθέτες προβλημάτων με σκοπό να διευρύνουν ακόμη περισσότερο το καλλιτεχνικό σκάκι.

Η Ακρίδα, όπως και πολλά άλλα μυθικά κομμάτια, επινοήθηκε από τον Άγγλο συνθέτη Thomas Dawson (1889-1951) το 1913. Στα διαγράμματα έχει την εικόνα **ανεστραμμένης Βασίλισσας** (εδώ στο e2) και στη γραφή **συμβολίζεται** με το γράμμα «G». Τι κάνει; **Κινείται σε όλες τις κατευθύνσεις** (όπως η ♚) αλλά **μόνο αν έχει κάποιο εμπόδιο!** Το οποίο υπερπηδάει και **προσγειώνεται στο αμέσως επόμενο τετράγωνο**. Στο διάγραμμά μας η G_{e2} μπορεί να πάει στο g4 τρώγοντας τον λευκό Ίππο, στο e8 (και στις δύο περιπτώσεις τα λευκά ♖ μένουν στη θέση τους) και στο b2 τρώγοντας τον ♙. Πουθενά αλλού. Αν το τετράγωνο b5 ήταν άδειο θα μπορούσε να πάει και εκεί, αν ο ♙_{c4} δεν υπήρχε θα μπορούσε να πάει στο a6, τώρα όμως όχι. Προσέξτε ότι δεν απειλεί τον λευκό Βασιλιά! Αν όμως ο μαύρος ♞ παίξει στο g2, η Ακρίδα κάνει σαχ! Ο λευκός ♙_{h1} δεν επιτρέπεται να πάει στο g2, γιατί έτσι θα εξέθετε το ♔ του σε σαχ. Ένα ♖ φτάνοντας στην τελευταία οριζόντια **μπορεί να προαχθεί σε Ακρίδα, αν υπάρχει ήδη στη σκακιέρα άλλη**. Εδώ το λευκό ♖_{e7} θα μπορούσε να προαχθεί σε Ακρίδα: **1.e8=G**. Θα έκανε μάλιστα **σαχ**, που τα μαύρα μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνο κουνώντας τον ♞_{b8}!

Αν κατανοήσατε την κίνηση της Ακρίδας, το **πρόβλημα της 1^{ης} σελίδας** θα σας φανεί παιχνιδάκι. Επισημαίνουμε ότι αν εκεί έπαιζαν τα μαύρα θα ήταν πατ (η G τους δεν μπορεί να κινηθεί κάπου) οπότε κάτι πρέπει να κάνουμε γι αυτό...

Διαγωνισμός λύσης στο τουρνουά του Biel

Δεν το κάνουμε μόνο εμείς στην Ελλάδα, το κάνουν και στα θερινά τουρνουά του εξωτερικού πλέον. Ποιο; Μα τους διαγωνισμούς λύσης σε κάποια ελεύθερη μέρα. Φέτος έγινε στο διάσημο σκακιστικό φεστιβάλ του **Biel** στην **Ελβετία** ένας σχετικός διαγωνισμός. Μπήκαν 6 προβλήματα (3 δυάρια, 2 τριάρια και 1 εφτάρι) για 90'. Νικήτρια ήταν η WGM **Anna Shukhman** (φωτό), ανερχόμενο αστέρι του Ρωσικού σκακιού, πρώην παγκόσμια πρωταθλήτρια νεανίδων και έμπειρη λύτρια. Όσοι μας



διαβάζουν θα την θυμούνται, ήταν η νικήτρια στις γυναίκες στο ECSC της Αθήνας. Η Anna τα έλυσε όλα σε 38'. Προβλήματα και αποτελέσματα από τον διαγωνισμό αυτόν, εδώ:

<https://solving.wfcc.ch/tourneys/2026/other-rst-2026.html>

(στα «unrated», βρείτε το «Biel»).

**Στο επόμενο link μπορείτε να βρείτε σε μορφή pdf
όλα τα Newsletters της Επιτροπής Καλλιτεχνικού
Σκακιού:**

<https://drive.google.com/drive/folders/1G4uplB4ErSnnCWTG7R4u6reSJwcv8kEO?usp=sharing>

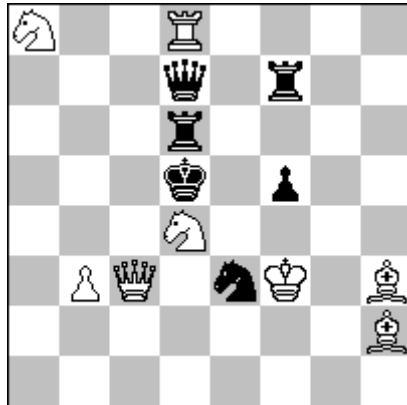
Λύσεις 4^{ου} ιστορικού διαγωνισμού

Ο διαγωνισμός που επιλέξαμε για σας στο προηγούμενο ΝΛ είχε μια σημαντική ιδιαιτερότητα: ήταν ο πρώτος διεθνής διαγωνισμός λύσης που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα. Πότε έγινε αυτό; Μα στην ιστορική πρώτη **Ολυμπιάδα Σκακιού της Θεσσαλονίκης το 1984!** Οι παλιότεροι θα θυμούνται με νοσταλγία τις μέρες, τους ανθρώπους που εργάστηκαν, τα πρόσωπα, τους ήρωες, τον αντίκτυπο που είχε εκείνη η Ολυμπιάδα στο σκάκι της χώρας μας. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι ήταν το κουμπί που πυροδότησε την μεγάλη ανάπτυξη του ελληνικού σκακιού τα επόμενα χρόνια.



Πάμε όμως στον διαγωνισμό αυτόν καθ' εαυτόν. Τότε συμμετείχαν **42 λύτες**, φοβερό νούμερο. Μπήκαν 8 προβλήματα, τα 7 που είδατε εσείς και μία ακόμα σπουδή του P. Farago που μάλιστα είχε πάρει και βραβείο. Έλα όμως που η σπουδή αποδεικνύεται τρύπια! Εκείνη την εποχή δεν υπήρχαν υπολογιστές για να τσεκάρουν κι έτσι δεν ήταν και τόσο σπάνιο να τρυπάει ένα πρόβλημα. Η βαθμολόγηση ωστόσο έγινε κανονικά από τους κριτές, όπως φαίνεται στην τελική κατάταξη. Το αν υπήρξαν ενστάσεις ή κάτι παρόμοιο εκ των υστέρων, είναι αμφίβολο. Η λύση ήταν ακόμα τότε ένα άθλημα που μόλις μάθαινε να μπουσουλάει. Αυτός ήταν ο λόγος που προτίμησα να μην σας βάλω αυτό το πρόβλημα στο σετ, αν και ο ίδιος το έλυσα, όπως και οι υπόλοιποι testers, και μάλιστα μας έφαγε πολύ τζάμπα χρόνο αν και οι τρύπες... μύριζαν άσχημα ☺. Ας δούμε όμως τις λύσεις για να έχουμε πλήρη εικόνα:

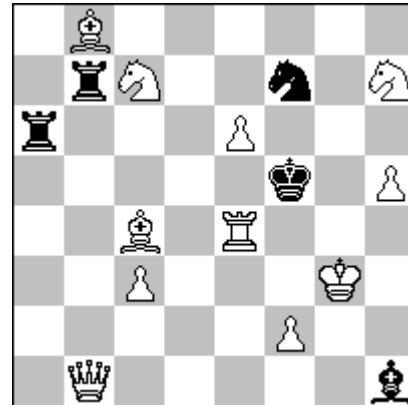
1.
J. Goldschmidt
Hazofe, 1962



#2

1.Ne6! [5]

2.
J. Goldschmidt
Prize, The Jerusalem Post, 1951

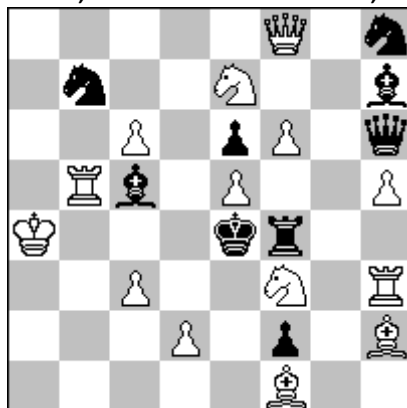


#2

1.Qc1! [5]

1.Ne8? Nd6!, 1.Nb5? Rd6!, 1.Nd5? Rxb1

3.
J. Goldschmidt
2nd Prize, The Palestine Post, 1946



#3

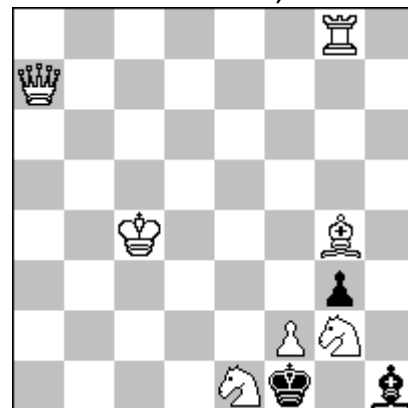
1.Nh4! (>2.Re3+) [2]

2...Bxe3 3.d3#

1...Rf3 2.d3+ [1,5]

1...Kxe5+ 2.d4+ [1,5]

4.
Y. Aloni & E. Fasher
Al Hamishmar, 1963



#3

1.Nf3! blocus

1...Kxg2 2.Bh3+ [1,25]

1...Bxg2 2.Qa1+ [1,25]

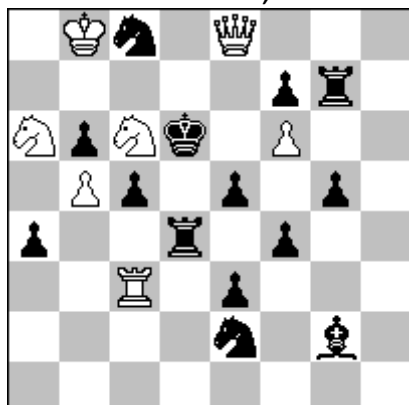
1...Ke2 2.Qa2+ [1,25]

1...gxf2 2.Qh7 [1,25]

5.

R. Nielsen & P. Anker

Die Schwalbe, 1935



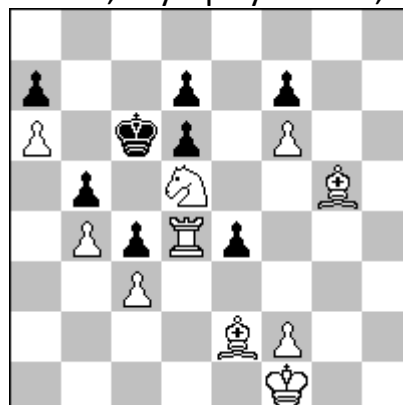
#4

1.Ka8! (>2.Qxe5+ Kd7 3.Nab8#)
1...Re4 2.Rd3+ Nd4 3.Ncb4! [1,5]
2...Rd4 3.Qxe5+ [1]
1...Rd5 2.Rd3 Nd4 3.Nd8! [1,5]
2...Rxd3/Rd4 3.Qxe5+ [1]

6.

K. Bacmeister

5th Comm., Olymp.Ty Lucern, 1983



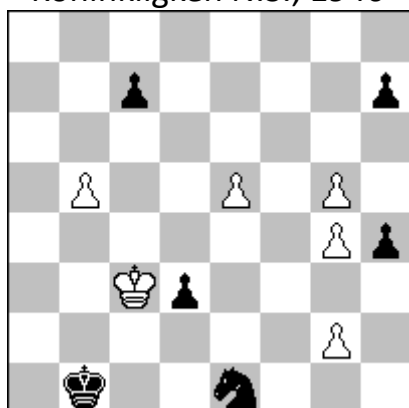
#5

1.Bd2! e3 2.Be1 exf2 3.Rd1! fe1~
4.Rxe1 [5]
4...Kxd5 5.Bf3#

7.

Paul Farago

1-2 Prize, Tigdschrift van der
Koninklijken N.S., 1946



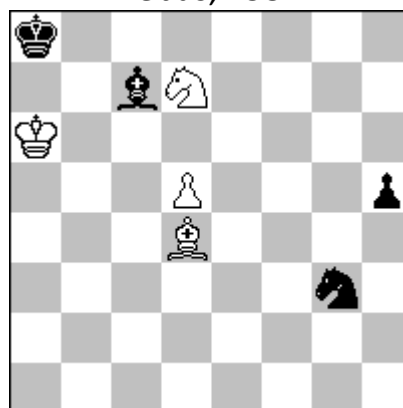
+

1.b6 [1] cxb6 2.g6 [1,5] hxg6
3.e6 Kc1 4.e7 d2 5.e8=Q [1] Nc2
6.Qxg6 [0,5] d1=Q 7.Qh6/g5+ Kb1
8.Qxb6/b5+, +- [1] but...

8.

C. Raina

Rebus, 1932

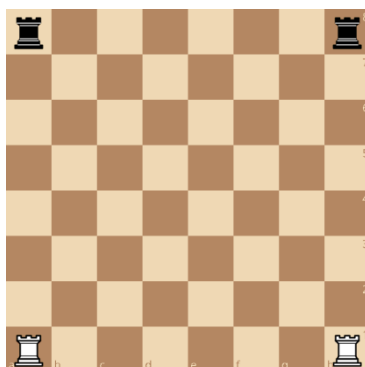


+

1.d6! [1] 1...Bxd6 2.Ba7! [1]
2...Bc7 3.Bb8! [1] 3...Bd8 4.Bxg3 h4
5.Bf4/e5/d6 [1] 5...h3 6.Bh2! [1]
6...Bc7 7.Bxc7 h2 8.Nb6#

Η βαθμολογία που βλέπετε με κόκκινο χρώμα, θα ήταν αυτή που πιθανόν θα έβαζε ένας κριτής σήμερα. Τότε ήταν εντελώς αλλιώς, αφού κάθε είδος προβλήματος προσέφερε διαφορετικούς βαθμούς: (δυάρια=2β., τριάρια=3β., πολυκίνητα=4β., σπουδές=5β). Άρα το σύνολο των τότε δυνατών βαθμών ήταν 28. Νικητής αναδείχτηκε ο Άγγλος **John Nunn** με **25,5** βαθμούς. Ο Nunn τότε ήταν ήδη έμπειρος λύτης, ενώ και στο ΟΤΒ ήταν... στα ντουζένια του! Οι παλιοί ίσως θυμούνται ότι είχε πάρει μετάλλιο για την καλύτερη απόδοση και φυσικά χρυσό μετάλλιο στην 2η σκακιέρα αφού είχε κάνει 10/11 στην Ολυμπιάδα, συνεισφέροντας τα μέγιστα στο αργυρό μετάλλιο της Αγγλίας. Δεύτερος στον διαγωνισμό λύσης ήταν ο επίσης έμπειρος Φινλανδός **Kari Valtonen** με 23,5 και τρίτος ο εικοσάχρονος τότε Σέρβος **Miodrag Mladenovic** με 21. Ακολούθησαν αρκετοί ισχυροί λύτες όπως ο Kovacevic, ο Paul Benko κ.ά. Πρώτος Έλληνας αναδείχθηκε ο **Τάκης Πανταβός** (12 βαθμοί, 10^{ος} στην γενική) που αγαπάει το καλλιτεχνικό και ξέρουμε καλά ότι ακόμα και σήμερα λύνει προβλήματα στο σπίτι του -αλλά δεν μας κάνει την τιμή να έρθει και στους αγώνες ☺. Ο Κώστας Πρέντος στα 18 του, ήταν λίγο πιο πίσω με 8 βαθμούς. Ακόμα πιο κάτω στην βαθμολογία ήταν ένας μελαμψός μαζετάκος, 15 χρονών τότε, που έπαιζε στην 4^η σκακιέρα της χώρας του. Έκανε τους απογοητευτικούς 4 βαθμούς, κάτι που πρέπει να τον απομάκρυνε οριστικά από το καλλιτεχνικό. Παρέμεινε αφοσιωμένος στο ΟΤΒ, εκεί που τα επόμενα χρόνια θα τα κατάφερνε πολύ καλύτερα, τόσο που θα γινόταν Παγκόσμιος Πρωταθλητής -ο πρώτος της Ινδίας: Μιλάμε για τον **Vichy Anand**!

Στα προβλήματα τώρα, το Νο7 πιο πάνω το αγνοείτε, δεν σας το βάλαμε έτσι κι αλλιώς. Αν θέλετε τσεκάρετε στο Στόκφινς σας το πόσες και ποιες τρύπες έχει. Από τα υπόλοιπα 7 αν έχετε λύσει 10 βαθμούς είστε σε καλό δρόμο αλλά θέλει λίγη προπόνηση ακόμα -πάντως έτσι έλυσε και ο Ανάντ! Με 15 βαθμούς πήγατε πολύ καλά και είστε έτοιμοι για διαγωνισμούς! Με 20-25 βαθμούς είστε έμπειροι λύτες και μας το κρύβετε! Με 26 βαθμούς και πάνω μια θέση στην Εθνική Ελλάδα σας περιμένει, πάρτε μας τηλέφωνο το συντομότερο! Για να έχετε μέτρο σύγκρισης λύσαμε και τρεις «tester» (με το χάντικαπ του 8^{ου} προβλήματος ωστόσο). Κάναμε: Π. Κονιδάρης 27,5 (έχασα τριάρια και μισό τεσσάρι), Ν. Σιδηρόπουλος 25 (έχασε την τελευταία σπουδή γιατί είχε φάει πολύ χρόνο στην προηγούμενη...), Αλ. Δημητριάδης 15.



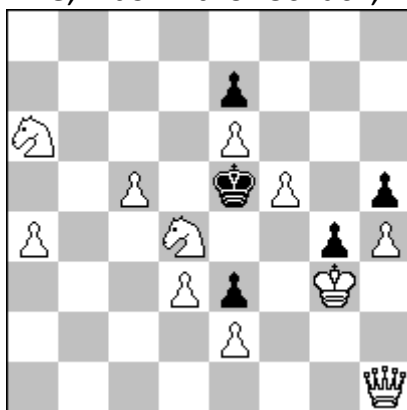
Κλασικά θέματα-16: 4 corners

Ακόμα και οι αρχάριοι στο σκάκι αντιλαμβάνονται γρήγορα ότι οι γωνίες τις σκακιέρας δεν είναι καθόλου καλή τοποθεσία για τα κομμάτια τους (πλην ίσως του βασιλιά στο μέσον της παρτίδας). Όλα εκτός από τον πύργο χάνουν πολλή από την δύναμη πυρός τους όταν στριμώχνονται εκεί. Γι' αυτό και οι τέσσερις γωνίες της σκακιέρας αποφεύγονται συστηματικά από τους παίκτες ΟΤΒ. Στους συνθέτες όμως... δώσ' τους γωνία και πάρ' τους την ψυχή! Το παράδοξο που κρύβει μια τέτοια κίνηση στην εσχατιά του ασπρόμαυρου σύμπαντος έχει δώσει πολλά ωραία προβλήματα στο καλλιτεχνικό σκάκι.

Το θέμα «4 corners» (4 γωνίες) είναι όταν ένα κομμάτι δεν επισκέπτεται μόνο μία, αλλά και τις 4 γωνίες στην διάρκεια ενός προβλήματος! Ας δούμε ένα παλιό, αλλά χαρακτηριστικό παράδειγμα:

Erik G. Schultz

1st Prize, Tidskrift for Schack, 1904



#4

1.Qa8! Από την μια γωνία στην άλλη. Ο μαύρος δεν έχει πολλές επιλογές:
1...Kxd4 2.Qh8+! Κι άλλη γωνία. **2...Kd5 3.Qa1!** Και η 4^η γωνία.
3...Kc6 4.Qh1# Και ο μπακλαβάς γωνία!

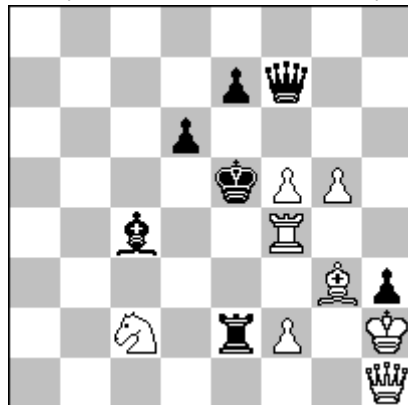
Πολύ ωραία προβλήματα με το θέμα 4 corners έχουν δώσει οι συνθέτες και στα δυάρια. Μολονότι είναι μόλις 2 οι κινήσεις, αν υπολογίσουμε το

set play, τις δοκιμές και τις βαριάντες μετά το κλειδί, είναι υπεραρκετά για να αναδειχθεί το θέμα.

Να ένα ωραίο παράδειγμα που η γωνία αλλάζει ανάλογα την άμυνα:

Robert G. Thomson

1st Prize, The Chess Amateur, 1921



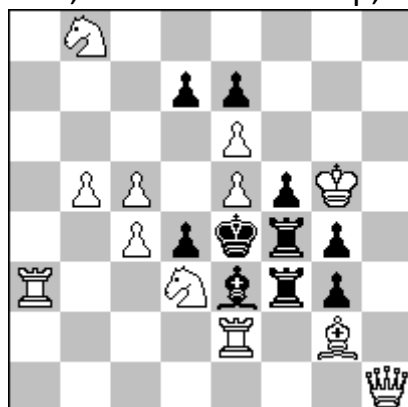
#2

1.Qa8! Απειλή είναι η αποκάλυψη **2.Rf3#**. Μετά από **1...Bd5** **2.Qa1#**, ενώ μετά από **1...Qd5** **2.Qh8#**. Συμπληρώθηκαν οι 4 γωνίες, αλλά για λόγους πληρότητας ας δώσουμε και τις άλλες άμυνες: **1...d5** **2.Qb8#**, **1...Rxf2+** **2.Rxf2#**, **1...Rxc2/Re4** **2.Q(x)e4#**, **1...Qxf5** **2.Re4#**

Το ότι ένα κλασικό θέμα ενίοτε συνδυάζεται από τους συνθέτες με ένα άλλο, δεν πρέπει πλέον να σας προκαλεί καμία έκπληξη. Το 4 corners δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση. Δείτε το επόμενο βραβείο για επιβεβαίωση:

Evgeny Fomichev

1st Prize, 9th FIDE World Cup, 2021



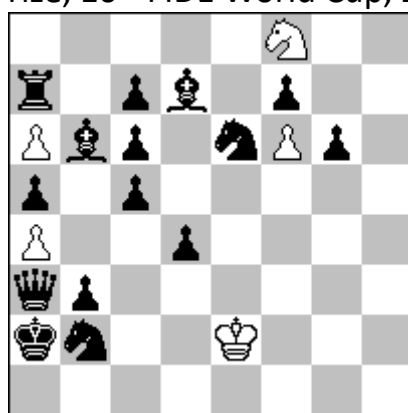
#3

Η μάζα των μαύρων κομματιών είναι δεμένη χειροπόδαρα. Στην ουσία ο μαύρος δεν κουνάει παρά μόνο το δ7 πιόνι του. Κάπου εδώ, για όποιον είναι επιμελής και διαβάξει τα θεωρητικά άρθρα μας, θα έχει ανάψει ένα λαμπάκι πάνω από το κεφάλι του: **1.Nc6!** Pickaninny! Το έχουμε πει, μαύρο πιόνι στην 7^η προϊδεάζει για κάτι τέτοιο. Οι δοκιμές **1.Qh8?**,

1.Na6? και 1.Qe1? δεν δούλευαν λόγω του 1...de6! ενώ η 1.Qb1? λόγω του 1...d5! Τώρα όμως: α) **1...d5 2.Qa1! ~ 3.Qxd4#**, β) **1...d6 2.Qb1! ~ 3.Nf2#** γ) **1...dxe6 2.Qh2! gxh2 3.Nf2#** και τέλος δ) **1...dxc6 2.Qh8! cxb5 3.Qa8#**. Δεν αφήσαμε καμία γωνία παραπονεμένη!

Το θέμα μας βέβαια μπορεί να έχει πολλές παραλλαγές. Δεν είναι μόνο η βασίλισσα που μπορεί να πετάγεται από γωνία σε γωνία, μπορεί κάλλιστα να είναι πύργος ή αξιωματικοί. Ούτε είναι ανάγκη να είναι λευκό το κομμάτι, κι επιπλέον το πρόβλημα μπορεί να είναι οτιδήποτε κι όχι μόνο directmate. Όμορφο παράδειγμα «δύο σε ένα»:

Boris Shorohov
4th Prize, 10th FIDE World Cup, 2022



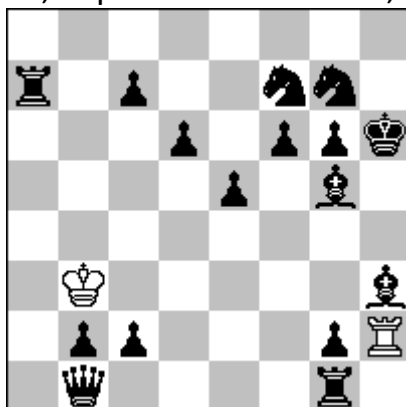
h#4 β) +wRa7

Το βοηθητικό εδώ είναι δίδυμο (twin), με δεύτερη λύση αλλάζοντας τον μαύρο πύργο του a7 με λευκό πύργο. Κι αφού ξέρετε το θέμα μπορείτε να το λύσετε στο πιτς-φιτίλι: 4 κινήσεις, 4 γωνίες!

α) (από το διάγραμμα) **1.Ra8! Nxe6 2.Rh8! Nxd4! 3.Rh1! Nb5 4.Ra1 Nc3#**
β) (με λευκό Ra7) **1.Nxf8! Ra8! 2.Ne6! Rh8! 3.Qb4 Rh1! 4.Ka3 Ra1#**
Πράγματι η καλή γνώση των θεμάτων συχνά βοηθάει πρακτικά έναν λύτη...

Όταν κάποτε ο αρχαίος μουσικός Καφισίας (Αθηναίος δάσκαλος αυλού) άκουσε τον μαθητή του να φυσάει τον αυλό με όλη του την δύναμη, σχολίασε: «Ουκ εν τω μεγάλω το ευ κείμενον είναι, αλλά εν τω ευ το μέγα!» (Αθήναιος και Διογένης Λαέρτιος), το οποίο εμείς παραφράσαμε και σήμερα σώζεται με το πασίγνωστο «ουκ εν τω πολλώ το ευ αλλ' εν τω ευ το πολύ». Οι συνθέτες ωστόσο του καλλιτεχνικού τον Καφισία τον γράφουν εκεί που δεν πιάνει μελάνι, αφού πάντα επιδιώκουν τον... «πληθωρισμό». Έτσι συμβαίνει και στο τελευταίο μας παράδειγμα, που μπορείς να το πεις και χιουμοριστικό:

Rolf Wiehagen
2nd HM, SuperProblem TT-220, 2019



h#4

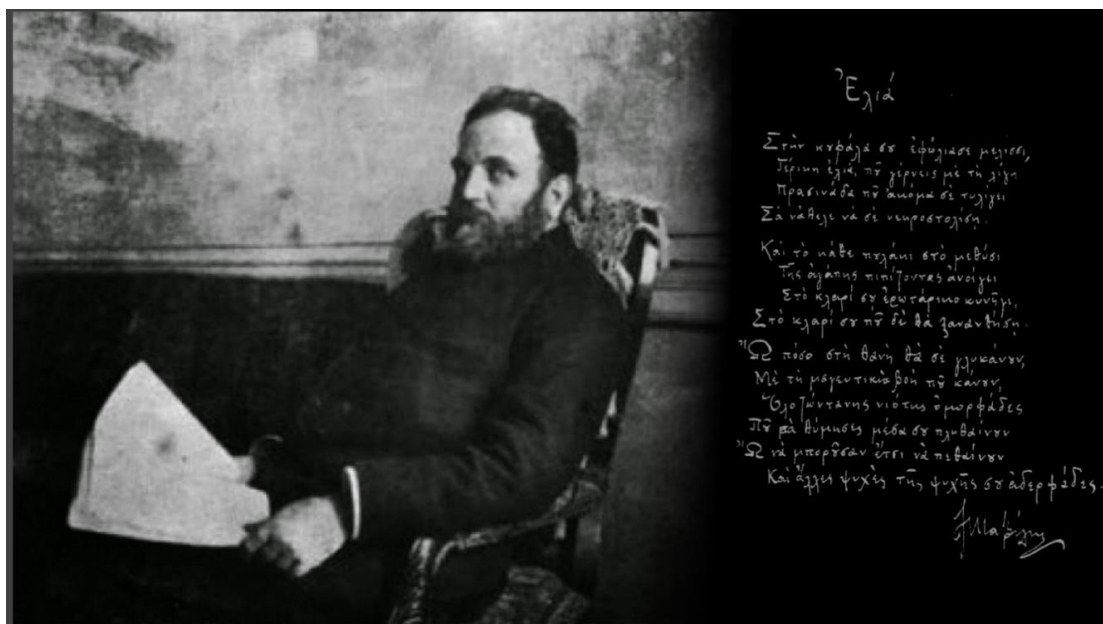
Εδώ μόνο ένας τρόπος υπάρχει να γίνει το ματ σε 4, κι αυτός είναι να κάνουν 4 corners και τα μαύρα και τα λευκά διαδοχικά!

1.Rh1! Rxh1 2.Qa1! Rxa1 3.Ra8! Rxa8 4.Nh8! Rxh8#. Αστεριάκια.

Πορτρέτα Ελλήνων συνθετών-13:
Λορέντζος Μαβίλης

Δεν πρέπει να υπάρχει Έλληνας που να μην αναγνωρίζει το όνομά του. Δεκάδες δρόμοι και πλατείες σε όλη την χώρα μνημονεύουν τον **Λορέντζο Μαβίλη** (1860-1912). Τον τιμάμε για την ποίησή του, αλλά και για την πατριωτική του θυσία στους απελευθερωτικούς αγώνες. Αυτό όμως που δεν ξέρουν οι πολλοί είναι το γεγονός ότι το σκάκι έπαιξε τεράστιο ρόλο στην ζωή του, εξίσου μεγάλο με την ποίηση. Ας πιάσουμε όμως το νήμα από την αρχή.

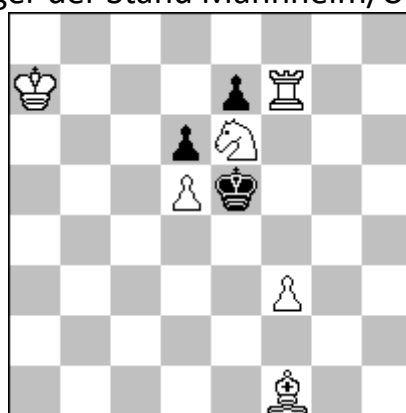
Ο παππούς του Μαβίλη ήταν Ισπανός. Έφτασε στην Κέρκυρα ως πρόξενος και παντρεύτηκε Ελληνίδα. Έκτοτε η οικογένεια έχει σαν βάση της το νησί των Φαιάκων, αν και ο Λορέντζος γεννήθηκε στην Ιθάκη. Ο πατέρας του Μαβίλη, Παύλος, ήταν δικαστικός και η μητέρα του Ιωάννα κρατούσε από το σόι του Καποδίστρια (ανηψιά του Κυβερνήτη). Έτσι ο Μαβίλης μεγαλώνει σε ένα εκλεπτυσμένο και μεγαλοαστικό περιβάλλον και δεν θα χρειαστεί ουσιαστικά να βιοποριστεί ποτέ. Η στόχευση της οικογένειας ήταν η μόρφωση του νεαρού Λορέντζου. Η καταγωγή του, η οξύνοια και οι γνώσεις του τον φέρνουν γρήγορα να γίνει μέλος της «Αναγνωστικής Εταιρείας» της Κέρκυρας, όπου συγκεντρώνεται η πνευματική ελίτ της πόλης. Εκεί θα μυηθεί τόσο στην ποίηση, όσο και στο σκάκι. Τα ερωτεύεται και τα δύο παράφορα. Στα 17 του κατεβαίνει στην Αθήνα να σπουδάσει στην Φιλοσοφική.



Από την αλληλογραφία του ξέρουμε ότι είχε σκακιέρα στο σπίτι του και έπαιζε συχνά, αν και κρυφά από τον πατέρα του, μιας και το σκάκι δεν ήταν τότε όσο αξιολογούμενο είναι σήμερα -θεωρούνταν «παίγνιο». Δεν θα μείνει για πολύ στην πρωτεύουσα, μιας και τελικά επιλέγει να συνεχίσει κλασικές σπουδές (φιλολογία) στο Μόναχο. Εκεί θα έρθει πιο κοντά στα σκακιστικά δρώμενα της Ευρώπης. Λύνει σκακιστικά προβλήματα που δημοσιεύονται στις γερμανικές εφημερίδες: «Προβλήματα έλυσα πολλά, αλλά όχι τόσο ωραία όσο εκείνο που σας έστειλα. Τύπωσαν το όνομά μου...» γράφει πίσω στην Κέρκυρα. Ο Μαβίλης λοιπόν εξ αρχής αγαπάει τον ιδιαίτερο κόσμο του καλλιτεχνικού σκακιού και εκτιμά την ομορφιά του. Αποκτώντας την σχετική τεχνική θα συνθέσει αργότερα και ο ίδιος. Να ένα από τα πρώτα του προβλήματα:

Lorenzos Mabillis

General-Anzeiger der Stadt Mannheim/Umgebung, 1888



#3

1.Ba6! Kxd5 2.Rf5+ Kxe6 3.Bc8# ή 2...Kc6 3.Bb5#

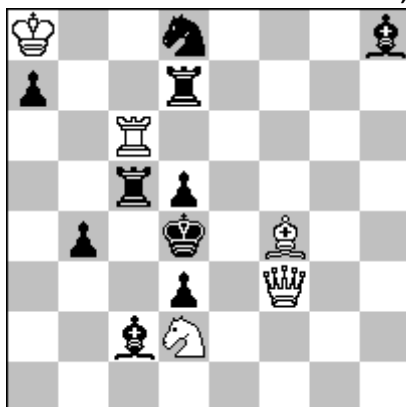
Μολονότι η τεχνική και οι επιστήμες κάνουν άλματα εκείνη την εποχή, το κύμα του Ρομαντισμού δεν έχει ακόμα κοπάσει στην Γερμανία. Ο Μαβίλης θα ακολουθήσει πιστά τις ιπποτικές συνήθειες των συλλόγων των φοιτητών που εξυψώνουν την τιμή, την ανδρεία, την ελευθερία, τον έρωτα, την τέχνη- ακόμα και την ασύστολη μπουροποσία! Θα συμμετέχει έτσι ο ίδιος σε μονομαχίες, που εκείνη την εποχή γινόντουσαν με ξίφος, αλλά και πυροβόλα, για την τιμή του συλλόγου του. Θα τραυματίσει και θα τραυματιστεί (απέκτησε «δώρο» μια βαθιά ουλή στο μάγουλο). Επίσης θα γνωρίσει τον μεγάλο έρωτα, που όμως θα έχει άδοξο τέλος αφού το κορίτσι πέθανε από κάποια ασθένεια. Οι σπουδές του όλο και καθυστερούν, λόγω και της ακόρεστης δίψας του για περιπέτειες. Αλλά στο σκάκι προοδεύει γρήγορα και είναι πλέον ισχυρός παίκτης.

Γίνεται συνιδρυτής του σκακιστικού συλλόγου του Πανεπιστημίου και θα αρχίσει να συμμετέχει στα πρώτα σοβαρά σκακιστικά τουρνουά. Το 1889 σε τουρνουά στο Μπρεσλάου (σημερινό Βρότσλαβ της Πολωνίας, μα τότε γερμανικό) έρχεται 2^{ος} πίσω από τον Εμμάνουελ Λάσκερ (ναι, τον μελλοντικό Παγκόσμιο Πρωταθλητή) με τον οποίο έκανε ισοπαλία! Είναι ο πρώτος καταγεγραμμένος Έλληνας που έπαιξε με ΠΠ. Εκεί στο Μπρεσλάου θα γίνει και διαγωνισμός λύσης, όπου ο Μαβίλης όχι μόνο συμμετέχει αλλά και κερδίζει, λύνοντας μεταξύ άλλων ένα #4 που δεν έλυσε άλλος! Το βραβείο ήταν 20 μάρκα (το μηνιάτικο τότε ήταν κάπου 50-70 μάρκα). Έτσι **ο Λορέντζος Μαβίλης καταγράφεται ως ο πρώτος επίσημος Έλληνας λύτης** και φυσικά ο πρώτος που κέρδισε διεθνή διαγωνισμό. Σιδηρόπουλε, φάε την σκόνη του ☺☺.

Την αμέσως επόμενη χρονιά θα κερδίσει το πρωτάθλημα Μονάχου. Το έλο του εκτιμάται με σύγχρονα εργαλεία ότι θα ήταν γύρω στο 2300, ίσως και παραπάνω. Με τα πολλά κατορθώνει να τελειώσει την διδακτορική του διατριβή για το Βυζάντιο (δεχόταν και πιέσεις από την οικογένειά του στο νησί, κάτι που του δημιουργούσε τύψεις). Ασφαλώς και όλη αυτή την περίοδο έχει γράψει αρκετά ποιήματα, τα περισσότερα στην λεπτή αλλά και απαιτητική φόρμα του σονέτου. Κάποια δημοσιεύονται ήδη στην Αθήνα. Γίνεται έτσι ο πιο κλασικός Έλληνας σονετογράφος. Και φυσικά δεν σταματά να συνθέτει και προβλήματα, που στέλνει σε γερμανικά έντυπα. Όλα τους απηχούν το έντονα ρομαντικό του στίλ:

Lorenzos Mabillis

Munchen Neueste Nachrichten, 1888



#3

Απρόσμενο και εξαιρετικό το κλειδί, στο πνεύμα της εποχής: **1.Qh1!**
Η βασική απειλή είναι 2.Qxh8+. **1...Bg7/Bf6/Be5/Rxc6/Ne6/Nf7 2.Qg1+ Kc3 3.Qa1#**. Η ωραία βαριάντα όμως είναι **1...Rg7 2.Qxd5+!** Έξοχο!
2...Rxd5 2.Rc4#, 2...Kxd5 2.Rd6#, 2...Kc3 2.Qe5# (pinmate!).

Στην Κέρκυρα συνεχίζει να συνθέτει σονέτα και σκακιστικά προβλήματα. Δουλεύει ξανά και ξανά τις ίδιες φόρμες μέχρι να τις τελειοποιήσει -και πάλι δεν είναι ευχαριστημένος. Είναι δραστήριο μέλος των φιλολογικών κύκλων και παίρνει ξεκάθαρη θέση στο γλωσσικό ζήτημα, ως ένθερμος δημοτικιστής. Συμμετέχει μακρόθεν σε διαγωνισμούς λύσης γερμανικών εντύπων και το 1895 κερδίζει σε έναν από αυτούς ένα κουτί πούρα!

Η ασίγαστη «θάλασσα» που μάνιαζε μέσα του όμως δεν τον άφηνε σε ησυχία. Το 1896 συμμετέχει σε εκστρατευτικό σώμα που πάει να πολεμήσει στην Κρήτη για την απελευθέρωση του νησιού (σ.σ.: μολονότι τα Ιόνια νησιά είχαν ενωθεί με την Ελλάδα από το 1864, η Κρήτη, η Μακεδονία και τα Δωδεκάνησα δεν είναι ακόμα ελληνικά). Την επόμενη χρονιά εξοπλίζει σώμα -με δικά του χρήματα- που πολεμάει στην Ήπειρο. Εκεί θα τραυματιστεί στο χέρι...



Τα σονέτα του έχουν ήδη αρχίσει να τον τοποθετούν στην χορεία των σημαντικών Ελλήνων λογοτεχνών και πολλοί από τους σύγχρονούς του (Παλαμάς, Ξενόπουλος, Μαρκοράς, Θεοτόκης, Παπαντωνίου κ.ά.) μιλούν γι' αυτά κολακευτικά. Η γραφή του είναι λυρική, λεπταίσθητη και τεχνικά

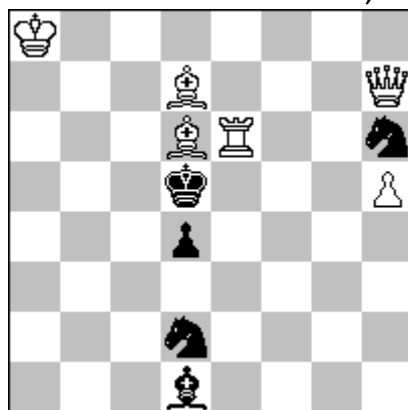
πολύ επεξεργασμένη. Το αποτέλεσμα έντονο, συγκινητικό, ηρωικό, μελαγχολικό, ενίοτε απόκοσμο, σύμφωνα με τις παλιές ρίζες του ρεύματος Sturm und Drang. Μπορείτε να διαβάσετε αρκετά από τα υπέροχα ποιήματά του (κάτι που συνιστούμε ανεπιφύλακτα), εδώ:

http://users.uoa.gr/~nektar/arts/poetry/lorentzos_mavilhs_poems.htm

Ποίηση όμως που περνούσε και στην σκακιέρα:

Lorenzos Mabillis

Rivista Scacchistica Italiana, 1906



#3

1.Bb5! Αρκετά απροσδόκητο κλειδί. Τώρα απειλείται βέβαια **2.Re5+ Kxd6 3.Qe7#**. Ο ίππος του d2 δεν κουνιέται (λόγω **2.Qe4#**), άρα απομένουν δύο άμυνες:

1...Nf7/g4 2.Qf5+ Ne5 3.Qxe5# και η κύρια ιδέα: **1...Kxe6 2.Qe7+ Kd5 3.Qe5#** ή **2...Kf5 3.Bd7#** Ματ με switchback του αξιωματικού. Να τι χρειάζεται και το λευκό πιόνι ☺

Η έντονη και φλογερή προσωπικότητά του Λορέντζου τον κάνει δραστήριο μέλος του πολιτικού γίνεσθαι και το 1910 εκλέγεται βουλευτής Κέρκυρας με το Κόμμα Φιλελευθέρων του Βενιζέλου. Είναι τότε που στην ιστορική ομιλία του στην Βουλή θα πει το περίφημο: «Χυδαία γλώσσα δεν υπάρχει. Υπάρχουν πολλοί ευγενείς οι οποίοι μιλούν τη δημοτική και πολλοί χυδαιομιλούντες την καθαρεύουσα!». Στην Ελλάδα ο Μαβίλης γνώρισε έναν ακόμα παράφορο έρωτα με την ποιήτρια Μυρτιώτισσα (Θεώνη Δρακοπούλου), ο οποίος όμως επίσης δεν τελεσφόρησε.

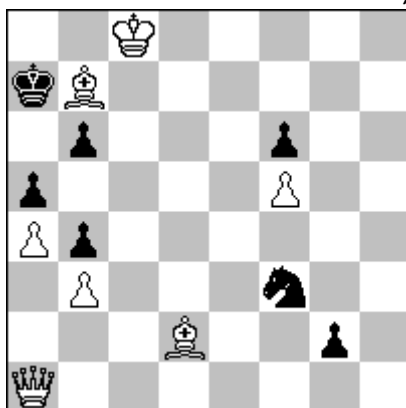
Το θερμό αίμα του Μαβίλη τον τραβούσε πάντα προς την όχθη του κινδύνου. Το ρίσκο ήταν απολύτως αποδεκτό μπροστά στην υπηρετηση του καθήκοντος και του ηθικού μεγαλείου για τον ποιητή-σκακιστή. Αυτό τον έκανε, με το που ξέσπασαν οι Α΄ Βαλκανικοί Πόλεμοι, να αποφασίσει να παρατήρει τα βουλευτικά έδρανα -παρά τις παρακλήσεις του Βενιζέλου να τον τοποθετήσει στο Επιτελείο στην Αθήνα- και να

συμμετέχει ο ίδιος σε εκστρατευτικό σώμα Γαριβαλδινών (Ελλήνων και Ιταλών εθελοντών μαχητών) για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Στην μάχη στο ύψωμα Δρίσκοις, λίγα χιλιόμετρα από την πόλη, τον Νοέμβριο του 2012, ο Λορέντζος θα δεχθεί μια σφαίρα στην γνάθο. Αιμόφυρτος, θα ξεψυχήσει λίγο αργότερα στο πρόχειρο νοσοκομείο, ψελλίζοντας: «Δεν περίμενα ότι θα είχα τέτοια τιμή, να πεθάνω για την Ελλάδα...». Πάνω του βρέθηκε το τελευταίο ποίημα που δούλεψε, το έλεγε «Ταξίδι»... Τα Ιωάννινα ελευθερώθηκαν τρεις μήνες υστερότερα.

Για τον Μαβίλη έκτοτε έχουν γραφτεί πολλά βιβλία και άρθρα, έχουν γίνει συνέδρια και εκδηλώσεις και το έργο και η ζωή του έχει μελετηθεί ενδελεχώς. Λογοτεχνικά θεωρείται μέχρι και σήμερα ο κορυφαίος Έλληνας σονετογράφος. Για άλλους θεωρείται λαμπρό παράδειγμα πατριωτικής αυτοθυσίας και ανθρώπου πιστού στα ιδανικά του. Για μας τους σκακιστές υπήρξε, εκτός όλων αυτών, ο πιο διάσημος ίσως του σιναφιού μας. Ένας από τους πρώτους σκακιστές που έσπασαν τα στενά σύνορα της χώρας μας, ο πρώτος λύτης και ασφαλώς ένας ρομαντικός συνθέτης που εξύμνησε και εξιδανίκευσε την ομορφιά και την τόλμη, στην ζωή και στα 64 τετράγωνα. Με τα προβλήματα και τα ποιήματά του, ζει ακόμα ανάμεσά μας.

Lorenzos Mabillis

Munchner Neueste Nachrichten, 1889



#3

Ο μαύρος ρουά είναι πράγματι στριμωγμένος. Η λευκή ντάμα όμως είναι μακριά. Πώς θα τον βάλει στόχο; Με ρομαντικό κλειδί φυσικά:

1.Qg1! blocus. **1...Nxcg1 2.Bf4!** (>3.Bb8#) **2...b5 3.Be3#**, **1...Nxd2 2.Qh2!** (>3.Qb8#) **2...b5 3.Qg1#**, **1...Nd4 2.Be3! N~ 3.Bxb6#** ή **2...b5 3.Bxd4#** και τέλος εξίσου ρομαντικό με την αρχή: **1...N~ 2.Qxb6+! Kxb6 3.Be3#**

[Πηγές: «Έλληνες Σκακιστές του 19^{ου} αιώνα» και «Οι άγνωστες εποχές του ελληνικού σκακιού» του Παναγή Σκλαβούνου (Αθήνα, 2010 και 2017 αντίστοιχα), Wikipedia, ΕΚΠΑ (uo.gr), «Η μηχανή του χρόνου»]

Εύφημη μνεία για τον Πρέντο

Μια διάκριση για τον πιο δραστήριο συνθέτη μας, τον Κώστα, στον διαγωνισμό του γαλλικού περιοδικού Phenix (του 2024, αργούν κομματάκι αυτά τα πράγματα). Στην κατηγορία των ρετρό μαζί με τον Αμερικανό **Kevin Begley** κέρδισαν 5^η **εύφημη μνεία** με ένα PG αλλά και με την μυθική συνθήκη Power Transfer Antipode. Μην με ρωτήσετε λεπτομέρειες τι είναι αυτό, γιατί ναι μεν μου το εξήγησε ο Κώστας, αλλά δεν είμαι βέβαιος ότι το κατάλαβα ☺. Νομίζω ότι ένα πiónι ή κομμάτι παίρνει την δύναμη ενός άλλου κομματιού οποιουδήποτε χρώματος, αρκεί αυτό να βρίσκεται σε απόσταση που απέχει 4 τετράγωνα κάθετα ΚΑΙ 4 οριζόντια (πχ b2/f6). Ναι, καλά κρασά. Μου έδωσε και ιδέα για μιμίδιο.

Μιμίδια...Καλλιτεχνικά!

